

feszültsége már ekkor felvillantja Nagy László lírájának talán legsajátabb esztétikai minőségét: a lehetetlennek feszülő emberi akarat pátoaszát. Azt a végletes — mert végtelenen elvont — erkölcsi határhelyzetet, amikor a költői szemlélet számára az erkölcs tartalmi vonatkozásai már nem is fontosak, mert a tudat az erkölcsöt magát is csak általános eszmei célként tételezi. Törekedni rá — noha megvalósíthatatlan —: az élet legméltóbb parancsa. Tragikus: „*Ó, a szívárvány mennyei bálvány, / kaszabolhatom, megáll a lábán*”, de fenséges is ez a parancs: „*létem ha végleg lemerült... / Ki feszül föl a szívárványra?*”. A 'szívárványra fölfeszülés' Nagy László lírájának — mondhatnám — szinte esszenciális helyzete: éppen mert értelmezésében a lét drámáját sűríti. Ahogy Ady is tudta: hogy „a végesség: halhatatlanság”, hogy:

*„így vágta, szív, az iszonyúnak.*

*Vállamon bárányos éggel,  
s a nemvalósuló reménnyel...”*

(Vállamon bárányos éggel)

Így menti át ez a nagy formátumú gondolati líra ifjúságának édenhitét is, a teljesség álma így kap a lélekben minden eddiginél kikezddhetlenebb realitást. És ugyan már-már képtelenül elvontá finomodva, de Nagy László emberi küzdelme is így lehet diadalmas: személyiségét felmutatva hozhatja a cselekvés, az élet érvényes üzenetét, szemben a romlás, széthullás erőivel. Apja üzenetét, az európai kultúra észhitét hozza. Ha olykor ironikusan, donkihóte-kacajjal, mégis meghatottan: „*Apánk lobog a dombon / pedig eltemettük... egy rögeszme bohóca / ami nincs vigyázza*”. De mert vigyázza: — van.

